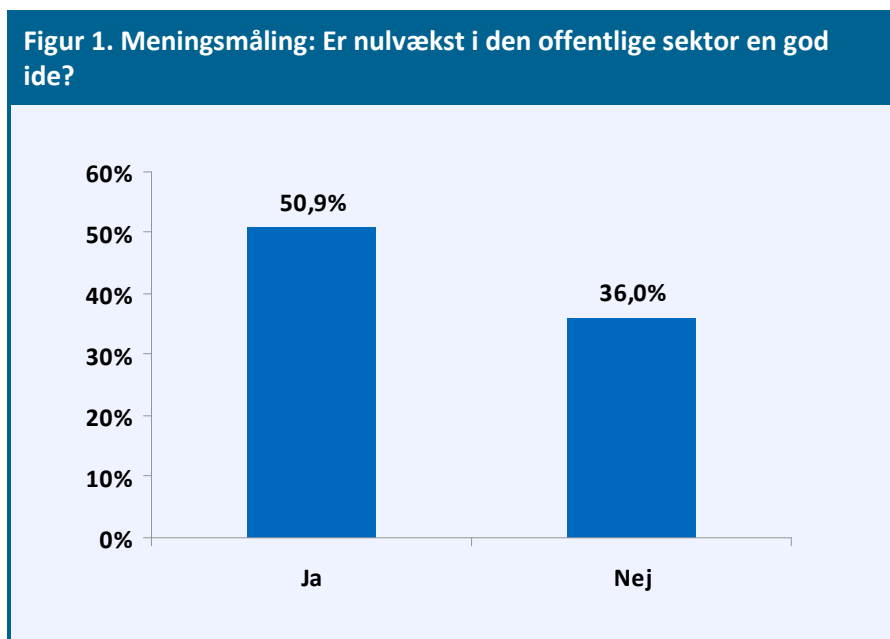

FLERTAL AF VÆLGERNE STØTTER NULVÆKST I DET OFFENTLIGE FORBRUG

For at reducere det offentlige underskud har VK-regeringen annonceret real nulvækst i den offentlige sektor i de næste tre år. En meningsmåling udført af Interresearch blandt 1.041 repræsentativt udvalgte danskere i perioden 26. februar til den 3. marts viser, at et flertal synes nulvækst er en god idé (ca. 51 pct.), mens 36 pct. ikke synes det er en god idé. Ca. 13 pct. svarer ved ikke. Ifølge Finansministeriet betyder nulvækst, at det overordnet set er muligt at fastholde samme antal offentligt ansatte, ligesom det offentlige kan købe det samme antal varer og tjenester fra den private sektor. Nulvæksten i det offentlige forbrug medfører, at udgifterne i løbende priser stiger i takt med pris- og lønudviklingen. Med andre ord vil lønniveauet blandt offentligt ansatte følge den generelle lønudvikling. I forhold til den hidtidige 2015-plan vil den reale nulvækst give en budgetforbedring på ca. 14 mia.kr.

Regeringen har meddelt, at den ønsker nulvækst i det offentlige forbrug i perioden 2011-2013. En meningsmåling udført af Interresearch blandt 1.041 repræsentativt udvalgte danskere i perioden 26. februar til den 3. marts viser, at et flertal synes nulvækst er en god idé (ca. 51 pct.), mens 36 pct. ikke synes det er en god idé. Ca. 13 pct. svarer "ved ikke".

Anm.: Analysen er gennemført af analyseinstituttet Interresearch gennem webinterview blandt 1.041 repræsentativt udvalgte danskere i perioden 26. februar til den 3. marts. Heraf svarede 13,1 pct. "ved ikke". Spørgsmålet lød: "For at reducere det offentlige underskud har Regeringen annonceret nulvækst i den offentlige sektor i de næste tre år. Det betyder et uændret antal offentligt ansatte og at lønniveauet i det offentlige følger den generelle lønudvikling. Synes du, det er god ide med en sådan nulvækst?"

Kilde: Analysen må kun refereres med tydelig kildeangivelse til Interresearch med teksten "analysen er udarbejdet af analyseinstituttet Interresearch for CEPOS".

Konstant antal offentligt ansatte

Den reale nulvækst i det offentlige forbrug indebærer, at antallet af offentligt ansatte kan holdes konstant samtidig med, at det offentliges varekøb i den private sektor også kan holdes konstant. Det betyder derfor, at de samlede udgifter stiger i takt med de almindelige pris- og lønstigninger. Dermed vil de offentligt ansattes lønninger følge de overenskomstfastsatte lønstigninger. I regeringens konvergensprogram budgetteres der også med et uændret antal offentligt ansatte i årene 2011-2013.

Budgetforbedring på 14 mia.kr. ved nulvækst

Nulvæksten i det offentlige forbrug vil i perioden 2011-2013 forbedre de offentlige finanser med ca. 14 mia.kr. i forhold til 2015-planens budgetterede vækst (som i 2011 og 2012 ville have været på 1 pct. og 0,8 pct. i 2013).

Konsolideringsbehovet der følger af EU-henstillingen om finanspolitisk opstramning ventes ifølge Finansministeriet at udgøre 24 mia.kr., dvs. cirka 10 mia.kr. mere end bidraget fra nulvækst. Besparelsen på 24 mia.kr. kan nås ved at operere med en reduktion i det offentlige forbrug på 0,7 pct. årligt i perioden 2011-2013. Alternativt kan de resterende 10 mia.kr hentes ved at reducere overførselsindkomster.

Der skal gøres opmærksom på, at det offentlige forbrug som andel af konjunkturrensat BNP udgør ca. 28,3 pct. i 2010 med mindre den planlagte udgiftsvækst ændres. Det er det højeste niveau i danmarkshistorien og betydeligt over regeringens eget udgiftsloft på 26½ pct. af BNP. Det skyldes bl.a. at væksten i det offentlige forbrug har været større end budgetteret i 2015-planen, herunder fordi væksten i deflatoren (prisen på offentligt forbrug) har været højere i 2008 og 2009 bl.a. som følge af overenskomsterne. Det offentlige forbrug ligger i 2010 godt 13 mia.kr. over det forudsatte niveau i 2015-planen fra 2007. Nulvækst til 2013 og en beskeden vækst herefter svarer derfor stort set til 2015-planen - blot med den forskel, at man reelt har taget forskud på de stigende udgifter i årene før konjunkturerne vendte.

Mulighed for bedre service ved nulvækst

Ved nulvækst i det offentlige forbrug vil der være mulighed for at øge den offentlige service. Det kan ske ved at øge effektiviteten i det offentlige. Øget effektivitet kan nås ved f.eks. at udlicitere flere opgaver til private virksomheder. Videnskabelige undersøgelser finder, at private virksomheder på konkurrencemarkeder er 20 pct. mere effektive end offentlige monopoler. Ved at øge udliciteringsgraden i kommunerne fra ca. 25 til 70 pct. kan der hentes en effektivitetsgevinst på 15 mia.kr.¹ Herudover kan der f.eks. høstes stordriftsfordele ved kommunalreformen (når mindre kommuner sammenlægges til store kommuner), ligesom man kan nedbringe sygefraværet i kommuner, der har meget højt sygefravær. Endelig er der mulighed for at nedprioritere opgaver, der ikke er væsentlige for den borgernære velfærd, herunder kommunikationsafdelinger mv. Ifølge Finansministeriet er der de kommende år et beskeden demografisk træk på det offentlige forbrug svarende til ¼ pct. om året. Med andre ord medfører f.eks. flere ældre, at det offentlige forbrug skal vokse med ¼ pct. om året for at servicen er uændret pr. bruger. Dette demografiske træk kan opvejes af effektivitetsforbedringer.

Forkerte påstande fra Socialdemokratiet

Bl.a. Socialdemokratiet har fremført, at nulvækst i det offentlige forbrug vil medføre afskedigelser i den offentlige sektor². Det hævdes, at for at holde et uændret offentligt serviceniveau, skal der være en realvækst på ca. 1 pct. om året.

Finansministeriet har udsendt et notat, der afviser det udsagn. Af notatet³ fremgår:

¹ SE CEPOS-notat "Stort udliciteringspotentiale på 15 mia. kr. i den kommunale sektor" (juni 2008)

http://www.cepos.dk/uploads/media/CEPOS_udliciteringsnotat_juni_2008.pdf

² Se fx artiklen "S frygter lærermangel" i Berlingske Tidende 29. januar 2010.

³ Kilde: Finansministeriet: "Notat: Fortolkning af nulvækst i det reale offentlige forbrug" (februar 2010)

<http://fm.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2010/02/20100224%20Notat%20om%20nulvækst%20i%20det%20reale%20offentlige%20forbrug.aspx>

”Det er blevet fremført, at uændret offentlig service skulle kræve en realvækst i det offentlige forbrug på ca. 0,7 pct. om året (ved uændret befolkning mv.), og at Finansministeriet skulle have fremført dette synspunkt.

Det er forkert.

Nulvækst i det offentlige forbrug realt betyder, at udgifterne løbende stiger i takt med pris- og lønudviklingen. Det vil sige, at det overordnet er muligt at fastholde samme antal ansatte og købe samme varer og tjenester fra den private sektor (ved uændret kvalitet og sammensætning mv.).

Nulvækst betyder således, at de ressourcer der tilføres til offentligt forbrug er realt uændret - de hverken stiger eller falder, når udgifterne holdes i ro”.